

חידות ארבעה וחמישה

ערב פסח התשע"ג

שלושה ישאלו

ורביעי להגיד

על "העבודה הזאת"

ועל הבכורה "מה זאת"

ושתיקת הים על רוב איסורים

לימים שבעה –

מי מהם 'רשע', ולמה?

מי ישאל "מה" – ו'למה'?

ומי השואל בתורה? – ובהגדה?

מה נגיד לשתוק ההלם

שאינו יודע מה לשאול?

וכמה בנים בסך הכל?

ארבע מצוות בדיבור ושיר – יסודן בתורה,

שתיים "בכל הלילות" והחגים,

שתיים רק "בלילה הזה" –

להן ארבע ברכות על ארבע כוסות –

וארבע לשונות עם לשון חמישית,

ומה דינה של כוס חמישית?

ארבע מצוות קבעו חכמים "בלילה הזה"

באכילה ושתייה –

ורק אחת נותרה לנו,

מצווה מן התורה?!

ומה הייתה הקושיה החמישית?

רמזי פתרונות

"כי ישאלך בנך" – 3 פעמים בתורה,

2 בשמות (י"ב וי"ג) ו-1 בדברים (ו') –

אחד שלא ישאל וצריך להגיד לו (בשמות י"ג),

בגלל עונת האביב, הבשלת התבואה, ראשית קציר בארץ ישראל,

שדווקא בה נצטוונו לחוג את יציאת מצרים כל שנה –

מדוע לא ישאל? ומה נגיד לו?

האם הוא 'רשע'?

או שמרוב תדהמה אינו יודע מה לשאול?

והשואל על "העדות, והחקים והמשפטים (בדברים),

האם שואל "מה" כדי לדעת (כמו בהגדה)?

או שואל 'למה'? והתשובה בתורה תוכיח!

ואם נספור 3 שואלים,

ו-1 שהוא ספק 'רשע', ספק 'המום',

אולי נקבל חמישה?!

בכל שבת וחג – קידוש וברכת המזון,

שתי מצוות שבדיבור, מן התורה –

בתחילה, ובסוף!

אך בליל הסדר הכל כפול:

קידוש ומגיד, ברכת המזון והלל!

לכל מצווה שבדיבור קבעו כוס של ברכה,

וצרפו 'לשון של גאולה' –

אבל אין מצווה חמישית (בדיבור),

ולכן, כוס חמישית – רשות!

אכילת 'פסח מצה ומרור',

ושתית 4 כוסות –

ומאחר, שחרב בית המקדש,

נשארה מן התורה רק 'מצה' של "חג המצות",

וגם הקושיה על הלילה שכולו "צלי"

הוחלפה בהסבה,

ונותרו 4 קושיות מתוך 5!